

Tildeling av utviklingsmidler for 2025 fra Nasjonalbiblioteket

[Utlysningstekst](#)

Søker	Prosjekttittel	Innsatsområde	Prosjektsammendrag	Tildelt beløp
Bergen bibliotek	Fra silo til samspill: Folkebiblioteket som ledd i infrastruktur for inkludering	Nye samarbeidsformer, Demokrati og ytringsfrihet	Bergen bibliotek ønsker å prototype og teste ulike modeller for aktiviteter og tjenester rettet mot nyankomne flyktninger og innvandrere, sammen med Bergen inkluderingssenter. De vil utforske folkebibliotekets rolle for nyankomne flyktnings og innvandreres møte med, og integrering i, samfunnet. Målet er å redusere silotenkning i kommunen, og å tilby bedre og mer målrettede aktiviteter og tjenester for denne målgruppa.	390 000
Bærum bibliotek	Storbyundersøkelsen 2025		Storbybibliotekene skal gjennomføre en undersøkelse hvor de ser på bruken av bibliotek og bibliotekenes tjenester i de største byene. Undersøkelsen følger opp de tidligere storbyundersøkelsene fra 2007 og 2015, men metoden vil tilpasses endringene i biblioteksektoren og samfunnet generelt. Dette prosjektet følger opp tidligere prosjekter støttet av Nasjonalbiblioteket, og vil bidra til økt kunnskap om bibliotekbruk av nasjonal verdi.	1 250 000
Deichman	Demo Deichman – bibliotekets sandkasse!	Nye samarbeidsformer, FNs bærekraftsmål og bibliotek	Deichman bibliotek ønsker å utvikle en modell for utvikling og testing av nye bibliotek, bibliotekstjenester og bibliotekkonsepter, basert bl.a. på erfaringene fra Demo Linderud. Målet er et metodeverk inndelt i milepæler og faser, med overføringsverdi til hele bibliotek-Norge.	1 000 000 tildeling år 2
Drammen bibliotek	Menn i biblioteket – Nye veier til lesing, tilhørighet og deltakelse	Fremming av lesing og leselest, Demokrati og ytringsfrihet	Utgangspunktet er utfordringen med menn som brukerguppe, en gruppe som i mindre grad besøker biblioteket eller deltar i arrangementer. Prosjektet tar sikte	400 000

			på å forstå og senke barrierene for menns deltakelse, og samtidig skape relevante aktiviteter gjennom: 1. Kartlegging og innsikt 2. Utvikling av tiltak 3. Gjennomføring og evaluering 4. Formidling og videreføring. Det utarbeides enkle modeller og metoder som kan tas i bruk nasjonalt.	
Finnmark fylkesbibliotek i samarbeid med alle folkebibliotekene i Finnmark	Finnlitt 2026 – Festival i hele fylket	Nye samarbeidsformer, Fremming av lesing og leselyst, Demokrati og ytringsfrihet	Fylkesbiblioteket i Finnmark vil involvere bibliotekansatte i Finnlitt 2026, ved å endre festivalens struktur. Bibliotekene skal bidra i planlegging, ta imot strømming fra festivalen og ha egne arrangement lokalt. Prosjektet skal styrke folkebibliotekenes rolle i sine kommuner, og bidra til kommunale og regionale biblioteksamarbeid.	500 000
Fylkesbiblioteket i Akershus, Buskerud og Østfold i samarbeid med folkebibliotek i Akershus, Buskerud og Østfold	Demokratiløftet	Demokrati og ytringsfrihet	Prosjektets skal styrke bibliotekenes bidrag til utvikling av demokratiet. Det tar utgangspunkt i følgende spørsmål: Har bibliotekene endret praksis ti år etter at bibliotekloven ble revidert? Har bibliotekene utviklet seg til å bli de demokratihusene som ble skissert i nasjonal bibliotekstrategi? Hvordan kan bibliotekeiere og -ansatte få mer kunnskap og kompetanse på dette feltet? Det planlegges et prosjekt i to deler: Del 1: Kartlegging og kunnskapsformidling. Del 2: Prosessverksteder og utvikling av verktøy.	610 000
Grimstad bibliotek	Les med meg på mange språk. Å skape lesekultur sammen	Nye samarbeidsformer, Fremming av lesing og leselyst	Prosjektet skal etablere samarbeid mellom voksenopplæringen i kommunen og biblioteket. Målet er å utvikle en modell som gjør foreldre i voksenopplæringen tryggere i å lese for barna sine og etablere god lesekultur hjemme. Elevene skal bruke norskundervisningen til å øve seg på barnebøker som de deretter leser hjemme for barna sine.	300 000
Haugesund bibliotek	Det må være lett å utvikle bærekraftige bibliotek!	FNs bærekraftsmål og bibliotek	Et samarbeidsprosjekt hvor Haugesund, Porsgrunn og Skien bibliotek skal jobbe parallelt med bærekraft i et økonomisk, sosialt og i et klima- og natur-perspektiv. De skal prøve ut ulike læringsfelleskap og metoder for å	500 000 tildeling år 2

			identifisere og prioritere tiltak som grunnlag for en felles bærekraftstrategi. De skal også kartlegge hvilke tiltak som gjøres i andre bibliotek og samle og gjøre dette tilgjengelig for andre bibliotek i ressursbank f.eks. som et nettkurs.	
Innlandet fylkesbibliotek i samarbeid med bibliotekene i Kongsvinger, Nord-Odal, Lillehammer, Vang, Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Trysil, Åmot og Nord-Aurdal	Folkedialog i bibliotek	Demokrati og ytringsfrihet	Innlandet fylkesbibliotek vil organisere folkedialog-møter i ni folkebibliotek i fylket. Formålet er å bidra til mindre polarisering i samfunnet ved å legg til rette for møter mellom mennesker som ikke ville ha møtt hverandre ellers. Målene er å gjennomføre folkedialogmøter der folk med ulike meninger og ståsted har hørt på hverandre, og trygge deltagerne fra bibliotekene i fasilitatorrollen. De ønsker å bruke en metode utviklet av Nansen fredssenter, kalt folkedialog. Denne metoden har blitt prøvd ut av blant annet Nasjonalmuseet, og Innlandet fylkesbibliotek ønsker å teste denne i noen bibliotek i fylket.	600 000
Kristiansand bibliotek	Sammen skaper vi felleskap og frirom	Nye samarbeidsformer, Åpen forskning og bibliotek, FNs bærekraftsmål og bibliotek	Prosjektet skal utvikle kompetanse om hvordan biblioteket kan bidra til å styrke relasjoner med lokalsamfunnet og frivilligheten. Et pop-up kultursenter med bibliotek skal etableres i en av bydelene. Gjennom verksteder med lokale aktører skal prosjektet jobbe fram innhold knyttet til stikkordene frirom, perspektiv, kreativitet og fellesskap. Senter for praksisnær forskning og samskaping i forskningsinstituttet NORCE vil utarbeide en veileder for kommuner i samme situasjon og en forskningsrapport.	750 000 tildeling år 2
KS Digital	Felles formidlingsløsning		Etableringen av en Felles Formidlingsløsning for norske folkebibliotek har som hovedformål å tilby en enhetlig, moderne og brukervennlig digital plattform som gir innbyggerne enkel tilgang til bibliotekets mangfoldige tilbud. Dette inkluderer både fysiske og digitale ressurser, arrangementer og tjenester, samlet på ett sted. Målet er å redusere kompleksiteten for brukerne ved å tilby en samlet	3 200 000

			innlogging og oversikt over bibliotekets tilbud, uavhengig av geografisk plassering og valgte tredjeparts-løsninger	
Lærdal bibliotek	Flytande fellesskap	Nye samarbeidsformer	Prosjektet går ut på å flytte biblioteket til kulturhuset for å samlokalisere det med turistinformasjon, kafé, villakssenter og kunstmuseum. Hovedsamarbeidspartner er en reiselivsaktør som driver turistinformasjonen, kafé og resepsjonstjenester for villakssenteret og har planer om aktiviteter og arrangement i bygget. Målet er å finne gode samarbeidsformer for å kunne skape et naturlig samlingspunkt en dynamisk møteplass.	300 000
NTNU Universitetsbiblioteket i samarbeid med universitetsbibliotekene i Bergen, Oslo (UiO og OsloMet) og biblioteket ved Høgskulen på Vestlandet	TAIKun: Tilrettelegging for kompetanseheving og AI-kunnskap	Nye samarbeidsformer	Prosjektet vil utvikle praksisnære opplæringsopplegg innen AI, med en «training-the-trainer» tilnærming. Disse vil ta for seg ulike tematiske områder som handler om AI i bibliotek. Formålet er å heve bibliotekansattes kompetanse om kunstig intelligens og bidra til tillit i møte med nye krav og forventninger Prosjektet vil trekke veksler fra arbeidet til ledende AI-fagmiljøer i den norske biblioteksektoren om å heve kompetansen på tvers av institusjoner.	1 000 000
Rogaland fylkesbibliotek	Kunstig intelligens, kildebevissthet og kritisk mediebruk – et grunnkurs for bibliotekansatte	Nye samarbeidsformer	Rogaland fylkesbibliotek ønsker å utarbeide et kursopplegg for bibliotekansatte i samarbeid med Tenk.faktisk med et mål om økt kompetanse på kunstig intelligens, kildebevissthet og kritisk mediebruk. De ønsker videre å utarbeide en informasjonskampanje som bibliotekene kan bruke for å markedsføre denne kompetansen i egen kommune og utrede en sertifisering for bibliotek.	300 000 tildeling år 2
Rogaland fylkesbibliotek	Utvikling av app tverrrgående trafikkteiling		Rogaland fylkesbibliotek skal utvikle en app for effektiv datainnsamling i forbindelse med tverrrgående trafikkteilinger (TTT). Målet er at appen skal forbedre dagens manuelle metode og legge til rette for en enkel deling og sammenstilling av data på tvers av bibliotek. Appen skal kunne benyttes i prosjektet Storbyundersøkelsen 2025, men vil også være relevant å	820 000

			bruke for trafikktellinger i andre bibliotek uavhengig av denne undersøkelsen.	
Sveio bibliotek i samarbeid med folkebibliotekene i Etne, Kvinnherad, Lærdal, Stad og Sunnfjord	Samarbeid Vestland på langs	Nye samarbeidsformer	Dette er et samarbeidsprosjekt mellom seks bibliotekledere i Vestland som har som mål å lage en modell for samarbeid og kompetanse- og erfaringsdeling mellom bibliotek, som kan nyttes av andre bibliotek. Prosjektet består av tre faser: 1. Kartleggingsfase der det ses på hvilken kompetanse som finnes på de ulike bibliotekene og hvilken kompetanse som trengs 2. Utprøvningsfase med samlinger og hospitering 3. Utvikling av modell for hvordan et slikt samarbeid kan struktureres	300 000
Tromsø bibliotek	Lokalhistorie og ungdomsmedvirkning – med ungdom i førerretet	Frie forsøk	Prosjektet skal videreutvikle og formidle lokalsamlingen i samarbeid med ungdom. Prosjektet bygger på forprosjektet Lokalsamling 3.0 samt et prosjekt om kulturkart som avdekket et stort potensial for å involvere ungdom mer aktivt i lokalhistorisk arbeid. Det legges opp til tre hovedaktiviteter: lokalhistorisk rebusløp, generasjonsmøter og samiske flyttveier og lokalhistorisk manga.	330 000
UiT Norges arktiske Universitet, Universitetsbiblioteket i samarbeid med universitetsbibliotekene i Bergen, Oslo (UiO) og Trondheim (NTNU)	Norsk nettverk for spesialsamlinger	Nye samarbeidsformer, Fremming av lesing og leselyst, Demokrati og ytringsfrihet	Prosjektet skal etablere et varig nettverk for institusjoner og ansatte som arbeider både fysisk og digitalt med spesialsamlinger i Norge. Nettverket skal bidra til kartlegging, utveksling av erfaringer og kompetanseheving. Etter prosjektet vil nettverket gå over i drift med faste digitale møtepunkter og periodiske konferanser og med utvikling av prosjekter og felles praksis.	300 000
Universitetet i Agder, Universitetsbiblioteket i samarbeid med	Semesterles: Biblioteket som arena for studenters leselyst og kritisk literacy	Forprosjekt	Dette forprosjektet skal gi innsikt i studenters lesevaner og holdninger, og undersøke om ulike tiltak for å fremme leselyst kan påvirke lesepraksis og faglig utvikling. I et	120 000

folkebibliotekene i Arendal, Grimstad og Kristiansand			eventuelt hovedprosjekt kan målrettede tiltak utvikles som en del av livslang læring. Semesterles ønsker å skape et fellesskap rundt lesing og bidra til at studenter utvikler evnen til å lese lengre og mer komplekse tekster.	
Vadsø bibliotek i samarbeid med folkebibliotekene i Alta, Hammerfest og Sør-Varanger og Finnmark fylkesbibliotek	Sannhet og forsoning: Store spørsmål - små samtaler	Nye samarbeidsformer, Demokrati og ytringsfrihet	Vadsø bibliotek ønsker sammen med de andre tre bybibliotekene i Finnmark, og de videregående skolene i kommunene, å fasilitere samtaler som ett flere tiltak til forsoning i lokalsamfunnene. De ønsker å styrke bibliotekenes kompetanse for å være en arena for samtaler som fremmer ytringsfrihet og mangfold. Dette vil de gjøre ved å utvikle dialogen som et verktøy for å fremme demokratisk deltakelse i lokalsamfunnet. Bakgrunnen er rapporten til Sannhets- og forsoningskommisjonen om fornorsking av samene. De vil gjennomføre en serie samtalearrangementer på folkebibliotekene og skolene, lage aktuelle utstillinger og arrangere lokale workshops for å synliggjøre kvensk og samisk kultur.	500 000
Vestland fylkesbibliotek i samarbeid med Austevoll folkebibliotek	1. april heile året. Digital tryggleik for eldre på biblioteket	Demokrati og ytringsfrihet	Vestland fylkesbibliotek ønsker å utvikle og prøve ut en interaktiv utstilling om kildeforståelse, kildekritikk og kildebruk rettet mot eldre med lav digital kunnskap og kompetanse. De vil utvikle opplegg for opplæring og prøve ut utstillingen i ulike bibliotek i fylket. Prosjektet bygger videre på erfaringene fra <i>Jakten på sannheten</i> og samarbeidet med Tenk.no. Sistnevnte vil stå for oppdaterte og tilpassede ressurser om kildebevissthet for eldre med lav digital kompetanse. De ønsker å teste ut utstillinga i samarbeid med Austevoll kommune, for deretter å kunne bygge videre på deres satsing. Fylkesbiblioteket vil bidra med kompetanseheving og opplæring av bibliotekansatte.	500 000
Vestland fylkesbibliotek i samarbeid med	Folkebiblioteket i lokalsamfunnet - kvalitet, verdi og potensial	Frie forsøk	Fylkeskommunene Vestland, Viken og Innlandet ønsker å øke kunnskapsgrunnlaget om hva biblioteket kan tilby for å	2 000 000

Fylkesbiblioteket Akershus, Østfold og Akershus, Fylkesbiblioteket i Innlandet, Lillestrømbibliotekene og utvalgte kommuner			kunne prioritere, differensiere og målrette bibliotektilbudet i spesielt små og mellomstore kommuner. I et samarbeid med OsloMet og praksisfeltet vil de finne fram til praktiske redskaper for å analysere hvilke behov biblioteket skal svare på i den enkelte kommune, hvilken verdi og hvilket potensial folkebiblioteket kan ha i et lokalsamfunn.	
Vestre Toten bibliotek	Leseglede i fellesskap: ungdom, bibliotek og lokalsamfunn	Fremming av lesing og leselyst	Fyrverkeriet bibliotek ønsker å skape varige endringer i ungdoms forhold til lesing ved å legge til rette for deltagelse, medbestemmelse og fleksible løsninger. Målene er å: 1. Utvikle nye tilbud sammen med ungdom i biblioteklokalet som på forskjellige måter fremmer leselyst og tilhørighet til biblioteket. 2. Etablere nye tiltak på skolen for å fremme engasjement for lesing gjennom et formalisert samarbeid med Vestre Toten ungdomsskole. 3. Etablere oppsøkende praksis på Fyrverkeriet ungdomshus og andre eksterne arenaer som ungdom allerede bruker	305 000

Leselysttiltak				
Søkere	Tittel			Tildelt beløp
Deichman i samarbeid med bibliotekene i Bergen, Bærum, Drammen, Kristiansand, Trondheim og Tromsø	Lesevenn i barnehager 2025-2030- et pilotprosjekt for 25/26		Kartlegge og inkludere barnehager og frivillige med mål om å utvikle og pilotere et lesevenn-program i utvalgte barnehager i Oslo, Bærum og Trondheim. Rapport og anbefaling for evt. videre arbeid mot oppskalering.	2 000 000
Alle fylkesbibliotek	Samarbeid mellom barnehager og bibliotek		Ny tilskuddsordning for å bidra til økt samarbeid mellom barnehager og folkebibliotek slik at barnehagebarn får bedre tilgang til bøker	7 500 000

Vestfold fylkesbibliotek	Sommerles		Årlig lesekampanje for barn opp til 6. klasse. Forsetter til 2030	1 500 000
--------------------------	-----------	--	--	-----------

Konferanser				
Bergen bibliotek	Se og les 2026 - Barne og ungdomslitteraturkonferanse			100 000
Lillestrøm bibliotek	Boka går – Nordisk barnebokkonferanse 2025			100 000
Trøndelag fylkesbibliotek	Sammen om lesekultur – en konferanse for barnehager og bibliotek			100 000